

به نام آن که جان را حکمت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

Course Syllabus شناسنامه درس

عنوان درس : روش تحقیق پیشرفته	شماره درس: ۵۰۰۵۳۳
نوع و تعداد واحد : ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ عملی	دروس پیش نیاز : آمار پیشرفته همزمان
فراگیران : دانشجویان کارشناسی ارشد رشته اتاق عمل	
نیمسال تحصیلی : اول ۴۰۴-۴۰۵	
زمان کلاس نظری: شنبه ۱۶-۱۴	عملی: هماهنگی استاد مسئول با دانشجویان
مسئول درس : دکتر اکرم اعرابی	کلاس: ۲۳
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۷۷	حضور در دفتر کار: دوشنبه ۱۲-۱۰
اساتید درس: کلاس نظری: دکتر اکرم اعرابی، دکتر لیلا اکبری، دکتر فرزانه نکویی منش	Email : aarabi@nm.mui.ac.ir
کلاس عملی: دکتر اعرابی با مشارکت دکتر نکویی منش شش جلسه اول و دکتر اکبری شش جلسه دوم	
زمان کلاس عملی با هماهنگی استاد مسئول برگزار می گردد.	

شرح درس : درس روش تحقیق به منظور فراهم آوردن فرصتهای یادگیری روش علمی انجام پژوهش و کاربرد آن در حیطه های پرستاری، روش نقد و بررسی پژوهشها برای دانشجویان کارشناسی ارشد رشته های مختلف ارائه می گردد.

هدف کلی دوره:

در حیطه دانشی: آشنایی عمیق دانشجویان با مبانی، مراحل و ابزارهای پژوهش علمی در حوزه پرستاری و علوم سلامت، به منظور توانمندسازی آنها در نقد و ارزیابی انتقادی پژوهشهای موجود و درک چگونگی به کارگیری شواهد در عمل بالینی.

در حیطه نگرشی: تقویت نگرش پژوهشگرانه، کنجکاوی علمی، مسئولیت پذیری اخلاقی و حرفه ای، و باور به اهمیت پژوهش مبتنی بر شواهد در ارتقاء کیفیت خدمات پرستاری و سلامت.

در حیطه مهارتی: کسب مهارت های عملی لازم برای طراحی، اجرا، و گزارش دهی یک پژوهش علمی استاندارد، از شناسایی مسئله تا ارائه نتایج، و توانایی استفاده از یافته های پژوهشی در تصمیم گیری های بالینی.

با لحاظ پنج صلاحیت بالینی اصلی:

- نگرش ها و باورها: پرورش نگرش مثبت و فعال نسبت به اهمیت پژوهش در پیشبرد علم پرستاری و اعتقاد به نقش خود در تولید دانش.
- حرفه گرایی: پایبندی به اصول اخلاقی و حرفه ای در تمام مراحل پژوهش، از جمله رعایت حریم خصوصی، محرمانگی اطلاعات و صداقت علمی.
- مهارت های ارتباطی و بین فردی: توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مشارکت کنندگان پژوهش، همکاران و جامعه علمی، و انتقال یافته های پژوهشی به شیوه ای واضح و قابل فهم.

- عملکرد مبتنی بر شواهد: توانایی جستجو، ارزیابی و به‌کارگیری یافته‌های پژوهشی معتبر در تصمیم‌گیری‌های بالینی و بهبود مراقبت از بیماران.
- رهبری و مدیریت: توانایی برنامه‌ریزی، سازماندهی و هدایت یک پروژه تحقیقاتی، و مدیریت منابع و زمان به نحو مؤثر.

*اهداف اختصاصی دوره:

در حیطه دانشی:

۱. شناسایی و تبیین مراحل مختلف فرایند پژوهش علمی (از تعریف مسئله تا تفسیر نتایج) و توصیف خصوصیات روش علمی.
۲. تشریح و مقایسه انواع طرح‌های تحقیقاتی کمی (توصیفی، تحلیلی، آزمایشی) و کیفی با ذکر کاربردها، مزایا و محدودیت‌های هر کدام.
۳. تبیین اصول نمونه‌گیری احتمالی و غیر احتمالی، و توصیف روش‌های گردآوری داده‌ها و اعتبارسنجی ابزارهای پژوهش.
۴. شرح مبانی تحلیل آماری توصیفی و استنباطی و تفسیر نتایج حاصل از نرم‌افزارهای آماری.
۵. بیان و توضیح اصول اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی و معرفی چارچوب‌های قانونی و سازمانی ناظر بر آن.

در حیطه نگرشی:

۱. ابراز علاقه و انگیزه برای مشارکت در فعالیت‌های پژوهشی و داشتن باور به نقش پژوهش در حل مسائل بالینی پرستاری.
۲. ارزش‌گذاری بر اهمیت نقد و بررسی انتقادی مقالات علمی و داشتن نگرش مثبت نسبت به به‌کارگیری یافته‌های پژوهشی در عمل.
۳. پذیرش مسئولیت اخلاقی و حرفه‌ای در قبال رعایت اصول پژوهش و حقوق مشارکت‌کنندگان.
۴. تعهد به یادگیری مستمر و به‌روزرسانی دانش در حوزه روش تحقیق و یافته‌های جدید.

در حیطه مهارتی:

۱. کاربرد عملی اصول تحقیق برای تدوین یک پروپوزال تحقیقاتی کامل و استاندارد، شامل بیان مسئله، اهداف، سوالات، فرضیه‌ها، و شرح روش تحقیق.
۲. استفاده مؤثر از منابع اطلاعاتی (کتابخانه‌ای و الکترونیکی) برای جستجو، انتخاب و ارزیابی مقالات و متون علمی مرتبط با موضوع پژوهش.
۳. طراحی و توسعه ابزارهای مناسب گردآوری داده‌ها (مانند پرسشنامه یا چک‌لیست مشاهده) و ارزیابی مقدماتی اعتبار و پایایی آن‌ها.
۴. تحلیل پایه داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزارهای آماری رایج و تفسیر اولیه نتایج آماری.
۵. ارائه شفاهی و کتبی یافته‌های پژوهشی به شیوه‌ای علمی، سازمان‌یافته و قابل فهم برای مخاطبان مختلف.

شیوه تدریس:

روش تدریس کلاس تئوری به صورت کلاس حضوری است و محتوای آموزشی توسط استاد درس (به صورت پاورپوینت) و با بحث و گفتگو ارائه می‌شود. دانشجویان لازم است مطالب هر جلسه را قبلاً مطالعه و در بحث کلاسی شرکت نمایند. در کار عملی، دانشجویان تکالیف محوله را طبق برنامه زمانبندی طرح درس انجام داده و در کلاس ارائه خواهند کرد و سایر دانشجویان آن را نقد می‌نمایند.

ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	شرکت و حضور فعال در کلاس نظری و عملی	۱
۲	آزمون پایان ترم	۱۲
	بررسی و نقد یک مقاله پژوهشی	۲
۳	ارائه یک طرح پژوهشی (پس از اتمام کلاس عملی)	۵
	جمع	۲۰

قوانین و مقررات درس:

۱. شرکت در کلیه جلسات کلاس درس الزامی است
۲. در بخش عملی، به دلیل ماهیت تداومی تکالیف، تاخیر در ارائه تکالیف قابل قبول نخواهد بود. لذا دانشجویان باید بطور منظم، بدون غیبت و فعال در کلاسهای عملی حضور یابند و ضمن نقد کار خود و دیگران سعی در یافتن پاسخ به سوالات خود کنند که ممکن است در کلاس تئوری فرصت پاسخ به آنها را نیافته باشد.
۳. دانشجویان موظف هستند تکالیف (طول دوره) را در همان جلسه مربوطه ارائه کنند. همچنین تکالیف نهایی (پروپوزال پژوهشی) را بصورت CD تحویل استاد درس عملی دهند و در جلسات کلاس عملی پروپوزال تمرینی خود را با حضور استاد مربوطه و دانشجویان ارائه نمایند. تاریخ ارائه پروپوزال عملی دو هفته پس از پایان کلاس خواهد بود و در صورت عدم ارائه در تاریخ مذکور نمره دانشجویان در آن بخش منظور نمی شود. زمان تحویل تکالیف دانشجویان بر اساس زمان بندی تعیین شده توسط اساتید مربوطه خواهد بود.
۴. توصیه می شود دانشجویان در کارگاه های رفرانس نویسی به سبک هاروارد و استفاده از نرم افزار اندنوت شرکت کنند.

References:

1. Burns N, Grove S.K (2021) The practice of nursing research. Appraisal, synthesis and Generation of evidence. St. Louis: Saunders co
2. Polit, D. F. (2018) Essentials of Nursing Research: Appraising Evidence for Nursing Practice, Ninth Edition. [Wolters Kluwer]. Retrieved from <https://wolterskluwer.vitalsource.com/#/books/9781496345301/>

۳. برنز و گرو (۱۴۰۰)، روش تحقیق پرستاری برنز و گرو، ترجمه ناهید دهقان نیری، دکتر زهرا فارسی، خاطره سیلانی، زهرا طیبی، انتشارات اندیشه رفیع
۴. روش تحقیق در سیستم‌های بهداشتی، WHO سازمان بهداشت جهانی. آخرین انتشار
۵. میرمحمدی میبدی سید علی محمد. روش تحقیق در علوم زیستی، چاپ سوم ۱۳۹۷، انتشارات دانشگاه یزد
۶. آصف‌زاده سعید، ملک افصلی حسین. ده گام پژوهش در سیستم‌های بهداشتی درمانی. تهران: وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

رفرنس اصلی رفرنس شماره ۱ و ترجمه آن رفرنس شماره ۳ می باشد

برنامه زمانبندی کلاس نظری روش تحقیق کارشناسی ارشد نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

کلاس شماره ۲۳

ساعت کلاس: شنبه ۱۶-۱۴

جلسه	تاریخ	رئوس مطالب	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۴۰۴/۷/۱۲	معرفی درس و کار عملی، مفاهیم و اصول کلی تحقیق و چگونگی انتخاب عنوان	-	دکتر اعرابی
۲	۴۰۴/۷/۱۹	بیان مساله تحقیق	مطالعه قبلی	دکتر اعرابی
۳	۴۰۴/۷/۲۶	اهداف، سئوالات، فرضیات، پیش فرض	مطالعه قبلی -	دکتر اعرابی
۴	۴۰۴/۸/۳	چهارچوب نظری، مروری بر مطالعات	مطالعه قبلی	دکتر اعرابی
۵	۴۰۴/۸/۱۰	محیط پژوهش، معیارهای ورود و خروج، محدودیتهای پژوهش، روش تحقیق کمی	مطالعه قبلی	دکتر اعرابی
۶	۴۰۴/۸/۱۷	ادامه روش‌های تحقیق کمی	مطالعه قبلی	دکتر اعرابی
۷	۴۰۴/۸/۲۴	متغیرهای پژوهش، تعریف واژه‌ها	مطالعه قبلی	دکتر اعرابی

دکتر اعرابی	مطالعه قبلی	جامعه، نمونه، روش‌های نمونه‌گیری	۴۰۴/۹/۱	۸
دکتر نکویی منش	مطالعه قبلی	روش و ابزار گردآوری داده‌ها، روشهای آماری	۴۰۴/۹/۸	۹
دکتر اکبری	مطالعه قبلی	روایی و پایایی ابزار پژوهش	۴۰۴/۹/۱۵	۱۰
دکتر نکویی منش	مطالعه قبلی	اصول اخلاقی در پژوهش، نتیجه‌گیری و بحث	۴۰۴/۹/۲۲	۱۱
دکتر اعرابی	مطالعه قبلی	کلیات پژوهشهای کیفی	۴۰۴/۹/۲۹	۱۲
دکتر اکبری	مطالعه قبلی	چگونگی نوشتن یک طرح پژوهشی	۴۰۴/۱۰/۶	۱۳

لینک کلاس مجازی: <https://meet.mui.ac.ir/rpnl842ahax8/>

آزمون پایان ترم طبق تقویم آموزشی

برنامه زمانبندی کلاس عملی روش تحقیق کارشناسی ارشد نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴
تاریخ و ساعت کلاس: هماهنگی گروه با دانشجویان کلاس شماره: هماهنگی با دانشجویان و دانشکده

جلسه	تاریخ	عنوان	توضیحات
۱		انتخاب عنوان	عناوین تمام دانشجویان ارائه و بحث می‌شود.
۲		بیان مسئله	یک بیان مساله برای عنوان انتخابی نوشته شود و بحث و تبادل نظر پیرامون آن صورت گیرد.
۳		اهداف، سؤالات، فرضیات	اهداف، سؤالات، فرضیات نوشته شوند و بحث و تبادل نظر صورت می‌گیرد.
۴		نوع پژوهش، تعریف واژه‌ها، جامعه، نمونه، روش‌های نمونه‌گیری	موارد مذکور توسط دانشجویان نوشته و مورد بحث و تبادل نظر قرار می‌گیرند.

۵	روش انجام کار، محیط پژوهش، متغیرها، و معیارهای ورود و خروج، محدودیتهای پژوهش	موارد مذکور توسط دانشجویان نوشته و مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرند.
۶	روش و ابزار گردآوری داده ها و روش های تأیید اعتماد و اعتبار علمی ابزار	موارد مذکور توسط دانشجویان نوشته و مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرند.
۷	اصول اخلاقی در پژوهش و رعایت اصول رفرانس نویسی	باید نحوه رفرانس دادن در متن و در لیست رفرانس، به روز بوده، رفرانس ها توسط دانشجو توضیح داده شود و اصلاحات لازم توسط استاد به عمل آید. اهمیت و نحوه استفاده از اندنونت توسط استاد مورد تاکید قرار گیرد.
۸	ارائه طرح پژوهشی نهایی، نقد توسط استاد و دانشجویان	
۹	ارائه طرح پژوهشی نهایی، نقد توسط استاد و دانشجویان	